

Nyhetsblad

Samordnat föräldrastöd för
barn och unga med funktions-
nedsättning

Nr 1/2016 • 1 april 2016

SAMFÖR

SAMFÖRbladet med aktuell information inom området barn och unga med funktionsnedsättning samt om vad som är på gång inom projektet. Anmäl dig för prenumeration till info@samfor.se

Temakvällar/föreläsningar

Anhörigkväll om Compassion

Den 12 april anordnar SAMFÖR tillsammans med Anhörigcentrum en workshop om vikten av självmedkänsla och verktyg för en bättre balans i livet. Ledare för Workshopen är Lena Bergquist.

För att anmäla dig gå in på

http://samfor.se/event/workshop-compassion/?instance_id=330

Funktionsnedsättning, relationer och sexualitet

Välkommen till föreläsning om relationer och sexualitet på högskolan Eskilstuna (E205) 18-20 den 3 maj eller i Västerås (R1-121) 18-20 den 4 maj. Föreläsare är Malin Högberg med erfarenhet från samtalsgrupper för unga och vuxna med bland annat utvecklingsmässiga funktionsnedsättningar. För att anmäla dig, gå in på

<http://samfor.se/oppen-forelasning-relationer-och-sexualitet/> och uppge vilken temakväll det gäller. Sista anmälan är 28 april.

Min tid! Om utveckling av förmågan till tidsuppfattning. Strukturstöd för förskolebarn

Den 17 maj klockan 18.00 - 20.00 på högskolan i Västerås (U2-016) bjuder SAMFÖR in till föreläsning om tid och strukturstöd. Föreläsare är Sara Wallin Ahlström från Habiliteringen Dalarna. Sara har utvecklat en metod för att skapa förståelse

för tid bland barn med funktionsnedsättning i förskolan. Metoden har även prövats med äldre elever i särskolan. Sista anmälan är 11 maj. Mer information på

<http://samfor.se/wp-content/uploads/2016/03/Min-tid.pdf>

Boka redan nu! SAMFÖR seminarium om samordning av insatser från kommun och landsting

Den 31 maj bjuder SAMFÖR in till seminarium för att diskutera Mälardalsmodellen och viktiga erfarenheter från SAMFÖR med föräldralotsar och samordnare för att stötta föräldrar i att hitta rätt stöd och i att få till en samordning av det stöd som behövs. Ni får ta del av erfarenheter från temakvällar, kunskapscirklar och forskningscirklar. Blickarna riktas även framåt och vi diskuterar hur ett starkare föräldrastöd för familjer med barn med funktionsnedsättning kan se ut. Sista anmälningdag är 25 maj. För mer information och anmälan gå in på:

http://samfor.se/event/fran-verksamheters-stupror-till-familjens vardagsliv/?instance_id=337

Almedalsseminarium – Spränga stuprör

Även i år åker SAMFÖR till Almedalen för att hålla seminarium och sprida erfarenheter från projektet även till andra delar av landet. Årets seminarium har titeln *Stuprör hinder för funktionsnedsatta barns rättigheter. Så spränger vi dem!* och hålls den 4 juli. Anmälan kan göras inom kort på:

<http://www.almedalsveckan.info/event/list/>

Ansvarig utgivare: Elinor Brunberg, elinor.brunberg@mdh.se

Prenumeration: info@samfor.se

www.samfor.se

Nyheter

Barnkonventionen blir lag

Den 11 mars överlämnade Barnrättighetsutredningen sin slutrapport till regeringen. Barnkonventionen föreslås bli svensk lag från och med 1 januari 2018. Sverige undertecknade barnkonventionen 1990 och åtog sig då att följa konventionen. Svenska lagar har sedan dess kontinuerligt uppdaterats för att vara förenliga med konventionen. Barnrättighetsutredningen tillsattes 2013 för att granska hur tillämpningen av lagar och föreskrifter stämmer överens med barnkonventionen. År 2015 utvidgade den nya regeringen uppdraget till att lämna förslag på att göra barnkonventionen till svensk lag.

Barnrättighetsutredningen har framförallt granskat situationen för fyra grupper av barn och unga som bedömts vara i en särskilt utsatt situation: barn i migrationsprocess, stöd och service till barn med funktionsnedsättning, barn som bevittnat våld inom familjen samt barn som har utsatts för våld inom familjen. Granskningen visar på allvarliga brister i tillämpningen av lagar och föreskrifter på dessa områden. Framförallt är det barnkonventionens principer om barnets bästa samt om barns rätt att uttrycka sina åsikter som inte följs. Barn bemöts inte som rättighetsbärare utan särbehandlas inte sällan negativt i förhållande till vuxna.

Utredningen föreslår ett kunskapslyft för att öka kompetensen om barns rättigheter bland yrkesgrupper som i sitt arbete möter barn och unga. Det ska säkerställas att barns rättigheter ingår i högskoleutbildning för relevanta yrkesgrupper och i skolan ska alla barn få information om sina rättigheter. Lokala barnrättighetsbyråer föreslås inrättas dit barn kan gå för att få information och individuellt stöd för att få sina rättigheter tillgodosedda. Barnrättighetsutredningen identifierar en rad brister i den svenska översättningen av barnkonventionen och föreslår även en översyn av den befintliga svenska versionen.

Att barnkonventionen blir svensk lag innebär en starkare ställning för barns rättigheter i Sverige. Arbetet med att uppdatera nationella lagar så att de stämmer överens med barnkonventionen ska fortsätta. Detta är ett viktigt stöd för rättstillämpande myndigheter. Men att barnkonventionen i sig själv blir svensk lag ger en ökad tydlighet i att artiklarna i konventionen ska tolkas i relation till varandra och

att konventionen ska ses som en helhet. Det blir även en försäkran om att barns rättigheter följs även i de fall då det finns brister i annan nationell lagstiftning. För att läsa Barnrättighetsutredningens slutrapport, se

http://www.regeringen.se/contentassets/7bcd0fe8815345aeb2ff0d9678896e11/barnkonventionen-blir-svensk-lag-sou-2016_19.pdf

Barnombudsmannen menar att rättigheterna för barn och unga med funktionsnedsättning måste stärkas

I årsrapporten *Respekt*, redovisar Barnombudsmannen resultatet av intervjuer med 97 barn och unga med funktionsnedsättning. Barnen och ungdomarna berättar om hur de önskar bli bemötta med respekt och känna sig delaktiga. Många av de intervjuade har upplevt kränkningar, negativ särbehandling och diskriminering kopplat till deras funktionsnedsättning. Barnombudsmannen kräver genomgripande förändringar i lagstiftning, attityder och kunskaper för att förverkliga barnkonventionen även för barn och unga med funktionsnedsättning. Bland kraven på förbättringar är att skolor ska förbjudas att neka elever plats på grund av funktionsnedsättning, att Barnombudsmannen ska kunna driva enskilda ärenden samt att barnets rättigheter görs tydligare i politiskt beslutsfattande som rör funktionsnedsatta barn. Rapporten i sin helhet kan både beställas i tryckt format och laddas ner gratis från:

<http://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmanen/publikationer/arsrapporter/respekt-2016/>

Mälardalsmodellen

I Västerås finns **samordnare och föräldralotsar** som riktar sig till familjer med barn med funktionsnedsättning. *Samordnaren* inventerar familjens behov av kontakter med verksamheter som erbjuder stöd och service, kontaktar och kallar till samordningsmöten och är närvarande, om familjen så önskar, som stöd på möten med olika aktörer. *Föräldralotsen* informerar och orienterar familjer i utbudet av stöd och service på lokal, regional och nationell nivå samt vägleder till relevanta verksamheter och professionella. Föräldralotsen bistår även verksamheter med information kring vilket stöd olika aktörer kan erbjuda. Det här är insatser som uppskattas av de föräldrar som fått hjälp av samordnare. Så här

säger en av föräldrarna som har en tonårig son med autismspektrumtillstånd

SAMFÖR's roll i samhället idag är väldigt viktig... jag vill påstå att det ...nästan krav ...jag önskar som förälder att verksamheten utökades, att det fanns flera, för det behövs.

Vad är det som är speciellt med SAMFÖR?

Det är ju kunskapen, och den här förståelsen... den finns inte på BUP, den finns inte på habiliteringen och den... jag brukar säga: SAMFÖR det är en stor ö som funkar för alla, där alla hamnar. Men BUP det är en enskild liten ö där de gör sitt. Sen samarbetar de över huvud taget inte med NEP eller med Habiliteringen, eller med Råd & Stöd, LSS eller någonting. Utan alla gör sitt och sen skyller alla på alla. Medan SAMFÖR de tar tag i det här, jag har haft SAMFÖR med mig på några SIP-möten...känns tryggt...

Det var bra för dig att ha någon bakom ryggen?

Absolut, ja absolut det är det, och som kan strukturera upp det hela, som hjälper mig för jag blir, man blir väldigt – kanske inte aggressiv – men väldigt förbannad och uppgiven som förälder när man inte får någon hjälp, när man hela tiden hänvisar till, ja puberteten eller hormonerna eller testosteronet. Alltså, det är hela tiden sådana dåliga ursäkter man har fått.

Fick du hjälp av SAMFÖR med att hitta vägar för att få det som fungerade?

Förälder: Ja, ja dels det och sen även lägga energi på rätt saker... jag hade en son som inte ville och fortfarande inte vill leva, men då var det riktigt kris.

Och efter den här kontakten med SAMFÖR, vad hände då?

Att SAMFÖR har funnits... det är det som gjort att jag har orkat med det här. Så kan jag uttrycka det...

Mälardalsmodellen har tagits fram i ett projekt som finansierats av Arvsfonden. För projektet finns en sluttid som är hösten 2016. Erfarenheterna från projektet har varit mycket positiva och nu pågår diskussioner om eventuell fortsättning och hur den i så fall skall se ut.

Erfarenheter från kriminalvårdsanstalter har visat att det är otroligt viktigt att barn med t.ex. ADHD eller andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras familjer får ett tidigt och välfungerande stöd.

SAMFÖR erbjuder ett föräldrastöd från en fristående position med uppgift att samordna och initiera tänkbart stöd från olika verksamheter för barn med funktionsnedsättning och deras familjer. Samordnarna utgår från ett helhetsperspektiv på barnets och familjens situation. I betänkandet *Barnkonventionen blir svensk lag* förslås inrättandet av Barnrättighetsbyråer fristående från den statliga och kommunala organisationen för att på liknande sätt utgöra ett komplement till det stöd och de insatser som olika myndigheter erbjuder till barn och familjer.